

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія видавничої справи»

обов'язкова (120 год, 4 кредити ECTS)

Освітньо-професійна програма	Редагування друкованого та цифрового контенту
Спеціальність	С7 Журналістика
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика та інформація
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Гринівський Тарас Степанович, к.н.с.к., доцент https://journalism.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/hrynivskyi-taras-stepanovych/
Контактний тел.	+38 (0372) 58-48-33
E-mail:	t.grynivskyj@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	четвер з 16.00 до 17.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс призначений для вивчення історичного розвитку видавничої справи.

Мета навчальної дисципліни: формування в студентів уявлення про історичні закономірності розвитку української та світової видавничої справи, вивчення найважливіших історичних етапів її розвитку (починаючи з історії письма, світових рукописних шедеврів, становлення друкарства і закінчуючи змістом книг, їхніми функціями та безпосередньою діяльністю видавництва різних куточків світу); з'ясування традицій світової видавничої справи та головних чинників її розвитку; визначення ролі і місця видавничої справи в світовій цивілізації.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ

Тема 1	Виникнення та розвиток писемності 1.1. Первісні типи письма: предметне письмо. 1.2. Еволюція письма: піктографічне, логографічне, фонетичне, руни.
Тема 2	Інформаційні обміни в античності 2.1. Писемні пам'ятки Єгипту. 2.2. Писемні пам'ятки держав Месопотамії. 2.3. Писемні пам'ятки Індії та Китаю. 2.4. Писемні пам'ятки античних Греції та Риму.
Тема 3	Рукописна книга Середньовіччя 3.1. Манускрипти Візантії. 3.2. Латинські манускрипти. 3.3. Рукописи країн Арабського Сходу. 3.4. Європейські середньовічні рукописні традиції.
Тема 4.	Слов'янська рукописна книга 4.1. Джерела східнослов'янської писемності. 4.2. Рукописна книга дохристиянської доби.

	<p>4.3. Книгописання в давньоукраїнській державі після прийняття християнства.</p> <p>4.4. Давньоруські центри творення книг.</p>
Тема 5.	<p>Конструювання та оздоблення рукописної книги</p> <p>5.1. Конструкція та оздоблення західноєвропейських рукописних видань.</p> <p>5.2. Конструкція та оздоблення східнослов'янських рукописних видань.</p> <p>5.3. Конструкція та оздоблення видань країн Арабського Сходу.</p>
Тема 6	<p>Передумови виникнення книгодрукування в Європі</p> <p>6.1. Зростання попиту на книгу: церковнослужбові, гуманістичні, навчальні видання.</p> <p>6.2. Матеріально-технічний поступ у сфері книговиготвлення: виготовлення паперу, використання преса, створення блокових книг.</p> <p>6.3. Прототипи друкарського процесу: відбитки зі штампів, опуклих форм, вибійка тканини, ксилографія, гравюра на металі.</p>
Тема 7	<p>Початки друку</p> <p>7.1. Початки європейського книгодрукування.</p> <p>7.2. Європейські першодрукарі, видавничі центри та їх здобутки.</p> <p>7.3. Початки друкованої періодики.</p>
<p>МОДУЛЬ 2. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК КНИГОДРУКУВАННЯ В ЄВРОПІ ТА СВІТІ (XVI – XX СТ.)</p>	
Тема 8	<p>Становлення книгодрукування як мистецтва</p> <p>8.1. Структура і оздоблення інкунабул.</p> <p>8.2. Структура і оздоблення палеотипів.</p> <p>8.3. Східнослов'янські кириличні палеотипи.</p>
Тема 9	<p>Європейське книгодрукування XVI – XIX ст.</p> <p>9.1. Книговидання в Німеччині.</p> <p>9.2. Книговидання в Італії.</p> <p>9.3. Книговидання в Англії.</p> <p>9.4. Книговидання у Франції.</p>
Тема 10	<p>Українське книгодрукування XVI – XIX ст.</p> <p>10.1. Книгодрукування на західноукраїнських землях.</p> <p>10.2. Книгодрукування на східноукраїнських землях.</p> <p>10.3. Цензурні заборони українського друку.</p>
Тема 11	<p>Зародження та розвиток книговидання на Буковині</p> <p>11.1. Початки буковинського книгодрукування. Діяльність друкарні Петера Екгардта.</p> <p>11.2. Активізація різнонаціональних друків Буковини другої половини XIX ст.</p> <p>11.3. Українськомовне книгодрукування на Буковині кінця XIX – початку XX ст.</p> <p>11.4. Розвиток буковинського книгодрукування румунського періоду (1918-1940 рр.).</p>
Тема 12	<p>Видавничий рух доби визвольних змагань українського народу (1917-1920)</p> <p>12.1. Ситуація з українським друком напередодні 1917 року.</p> <p>12.2. Політика українських урядів у видавничій справі.</p> <p>12.3. Організаційні, статистичні та тематичні аспекти українського книгодрукування.</p>
Тема 13	<p>Видавнича справа радянського періоду</p> <p>13.1. Творення нової видавничої системи.</p> <p>13.2. Еволюція видавничої мережі радянського типу.</p> <p>13.3. Особливості діяльності редактора і видавництва в умовах тоталітарного суспільства.</p>
Тема 14	<p>Українська книга за кордоном</p> <p>14.1. Українська видавнича справа у Західній Європі.</p> <p>14.2. Українська видавнича справа в Америці.</p>

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни – контрольні роботи; тести; презентації, аналіз практичних медіа-кейсів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: лекції та семінарські заняття. Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, презентації, доповіді, творча робота, контрольні-летучки) відповідь студентів, а також модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – залік.

Підсумкова оцінка як показник результатів вивчення навчальної дисципліни складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – 60 балів та підсумкового модуль-контролю (залік) – 40 балів за 100-бальною університетською шкалою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Державний комітет телебачення і радіомовлення України

<http://comin.kmu.gov.ua/>

Інститут книги

http://195.78.68.75/mcu/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=245224928

Читомо

<http://www.chytomo.com/>

Книжкова палата України

<http://www.ukrbook.net/>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Медіаграмотність» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни

<https://journalism.chnu.edu.ua/media/ipvn2ngr/ivs-rp.pdf>